

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		
	ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ	Версия 05 от 31/01/2024г.	стр. 1 от 9
Изменение ___/___г.			

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Утвърдил: _____ (Надя Пеловска-Дилкова) (подпис) (имена)	31/01/2024г. (дата)	Копие N _____
Протокол от ОС №1 от 12/11/2010г./ Заповед №185 от 30/04/2013г.; Заповед №109 от 20/02/2015г.; Заповед №45 от 22/01/2016г.; Заповед № 40 от 04.02.2020г.; Заповед № 37 от 31.01.2024г.		

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/___г.

стр. 2 от 8

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С настоящите правила се уреждат организацията на работа и правилата за етично поведение на съдебните заседатели в Окръжен съд - Враца, взаимодействието им със съдиите и съдебните служители.

Чл.2.(1) Съдебните заседатели за Окръжен съд – Враца се избират от Общото събрание на съдиите от Апелативен съд – София за мандат от 4 години, който започва да тече от датата на полагане на клетвата.

(2) Съдебните заседатели полагат клетва пред Общото събрание на съдиите от Окръжен съд – Враца и подписва клетвен лист - **ОД 03_05-01**.

(3) При встъпване съдебните заседатели попълват декларация за конфликт на интереси по образец - **ОД 03_05-02**. Съдебните заседатели попълват такава декларация и в края на мандата си, както и при промяна в декларираните обстоятелства за времето, в което упражняват функциите си.

(3) Съдебните заседатели не могат да бъдат избирани за повече от два последователни мандата в същия съд.

(4) Ако разглеждането на делата, в които участват съдебните заседатели, продължи след срока по ал. 1 от настоящите правила, участието им по съответните дела продължава до тяхното приключване в съответната съдебна институция.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И УЧАСТИЕ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ, КАТО ЧЛЕНОВЕ. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл.3.(1) За всяко дело, което е необходимо да се разглежда със съдебни заседатели се определят основни и резервни съдебни заседатели на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение.

(2) Подборът на основни и резервни съдебни заседатели се извършва от съдебните деловодители от наказателното деловодство.

(3) С разпореждането за насрочване на делото съдията-докладчик определя необходимостта от резервни съдебни заседатели, както и от педагози, психолози и специалисти по социални дейности.

Чл.4.(1) Случайният подбор на основни и резервни съдебни заседатели се осъществява чрез Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), а при необходимост чрез съществуващите електронни деловодни системи и модули.

(2) В подбора участват всички съдебни заседатели, които не са заявили писмен отказ от участие в съдебни заседания, не са депозирали своевременно писмено заявление за отсъствие по различни причини в даден период, както и тези, които нямат насрочени съдебни

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/____г.

стр. 3 от 8

заседания за същия ден, разглеждането на които се извършва изцяло или отчасти във времето, за което се прави изборът.

(3) Всеки съдебен заседател може предварително, в писмен вид, да уведоми администрацията на Окръжен съд - Враца в кои времеви периоди или часове през деня има обективни пречки за участие в работата на съда с цел по-добра организация и планиране на работата.

(4) За направеният избор се разпечатва протокол, екземпляр от който се съхранява в делото, по което е направен избора на съдебния заседател, а вторият екземпляр се съхранява в класьор, образуващ Регистър на случайния избор на съдебни заседатели.

(5) При недостиг на съдебни заседатели в някой съд от района на Окръжен съд - Враца, в рамките на който съдебен заседател е избран да изпълнява функциите си, последният може да бъде командирован с негово съгласие за участие в определени дела в друг съд от същия район при спазване разпоредбите на ЗСВ.

Чл.5. Преразпределението на съдебни заседатели се допуска единствено въз основа на:

1. акт на административния ръководител-председателя на Окръжен съд - Враца;
2. акт на съдията-докладчик по конкретното производство;
3. задължение съдебният заседател да бъде учител или възпитател (съгласно чл.390, ал.2 от НПК);
4. лични мотиви на избран при първоначално разпределение съдебен заседател за невъзможността му да се яви на съответното съдебно заседание, заявени в процеса на уведомяването му, чрез подадено писмено заявление от негова страна;
5. писмено заявление от съдебния заседател, съдържащо уважителни причини за невъзможността за явяване в съдебно заседание.

Чл.5. През времето на мандата им съдебните заседатели се уведомяват за участие в заседания по следните начини:

1. при първоначално определяне на съдебния заседател за участие по конкретно дело се изготвя и изпраща призовка от наказателното деловодство на съда до съдебния заседател за дата, часа и мястото на провеждане на първото съдебното заседание;
2. при последващо участие на съдебния заседател по конкретното дело, той сам е длъжен да води календар за датата, часа и мястото на следващото съдебно заседание.
3. призоваването на съдебните заседатели за съдебни заседания може да става по телефона или по електронен път, като това се отбелязва в делото.

Чл.6. Съдебният заседател, при осъществяване на своите функции е длъжен:

1. да се запознае с материалите по делото, за което е разпределен, преди участие в първото съдебно заседание;

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/___г.

стр. 4 от 8

2. да се яви за участие в съдебно заседание по делото, за което е призван, не по-късно от 15 минути преди определеното време за началото на заседанието;
3. по време на съдебно заседание да изключва мобилния си телефон;
4. при невъзможност да участва в следващото съдебно заседание по дела, на които е даден ход (болен, командировка и пр.), своевременно да уведомява съдията-докладчик по делото с писмено заявление;
5. при невъзможност да участва в съдебни заседания за определен период от време, поради лична или служебна заетост, да уведомява своевременно административния ръководител-председателя на съда с писмено заявление;
6. при промяна на настоящия адрес, телефон за връзка, както и на фамилно име да информира, своевременно съдебния администратор;
7. да уведоми съдията-докладчик при наличие на някое от основанията за отвод, предвидени в чл. 29 от Наказателно-процесуалния кодекс и сам да си направи отвод от състава на съда;
8. да не се отнася с предубеденост или дискриминиране към някого на основата на раса, вероизповедание, национален произход, пол, физически или психически недъзи или на други основания;
9. да не осъществява лични отношения със страните по разглежданите от него дела;
10. да не изразява предварително становище по възложените му дела, както и становище по дела, които не са му възложени;
11. на тайното съвещание на съдебния състав за постановяване на присъдата, да се изказва и гласува преди съдията;
12. при подписване на присъдата с особено мнение, да подписва и мотивите към нея, както и да изложи особеното си мнение в писмена форма в определения срок предвиден в чл.308 от НПК;
13. да пази тайната на съвещанието при решаването на делата;
14. своевременно, след приключване на съдебното заседание, при повикване от съдебния секретар, е длъжен да подпише изготвения и надлежно оформен протокол;
15. по никакъв повод да не предоставя и не използва по неподходящ начин информацията или документацията, която получава при или по повод изпълнение на задълженията си като съдебен заседател.

Чл.7. Съдебните заседатели при влизане в Съдебната палата гр.Враца се легитимират с легитимация по образец **ОД 03_05-03**.

Чл.8. Легитимациите на съдебните заседатели се изготвят от Окръжен съд - Враца.

Чл.9. При загубване или унищожаване на легитимацията, съдебния заседател незабавно информира съдебния администратор на Окръжен съд - Враца за това обстоятелство и

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/___г.

депозира молба до административния ръководител-председателя на Окръжен съд - Враца за издаване на нова.

III. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ И ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл.10. Настоящите принципи и правила на поведение имат за цел да определят етичните изисквания в поведението на съдебните заседатели и да ангажират моралния им дълг, като по този начин повишат общественото доверие в съдебната власт и издигнат нейния престиж.

(2) Етичните принципи и правилата, произтичащи от тях, очертават стандартите за поведение на съдебните заседатели при изпълнение на служебните, обществените и гражданските им задължения, които те трябва да възприемат и спазват.

(3) Настоящите етични принципи и правила за поведение са задължителни за всички съдебни заседатели, като неспазването им е основание за предсрочно освобождаване от изпълняваната длъжност на основание чл. 71, ал. 1, т. 5 от ЗСВ.

(4) Съдебните заседатели спазват следните етични принципи и правила за поведение:

1. социална отговорност:

а) изпълнението на функциите на съдебен заседател е граждански дълг, осъществяването на който способства за повишаване на доверието в съдебната власт;

б) съдебните заседатели участват активно в съдебния процес;

2. законност: съдебните заседатели са длъжни да спазват и прилагат Конституцията и законите на Република България; те осъществяват дейността си, като спазват правата и основните свободи на гражданите;

3. независимост и обективност:

а) съдебните заседатели действат по съвест и убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички факти и обстоятелства по делото;

б) съдебните заседатели изпълняват функциите си свободно от социални, икономически, политически и всякакви други преки или косвени влияния, като не се поддават на натиск, заплахи или стимули, независимо от техния източник;

4. безпристрастност:

а) съдебните заседатели се ръководят от презумпцията, че обвиненото лице се счита за невинно до завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда;

б) съдебните заседатели изпълняват функциите си без разграничение на личността, като не допускат поведение, което може да се възприеме, като привилегироване, предразположеност, предубеденост или предразсъдък, основани на пол, полова идентичност, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение,

ОКРЪЖЕН СЪД БРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/___г.

стр. 6 от 8

увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна;

в) съдебните заседатели не допускат контакти и създаване на лични отношения със страните по делото, които биха породили основателни съмнения относно тяхната безпристрастност;

г) съдебните заседатели се въздържат от носене на политически, идеологически или религиозни символи или сравними атрибути, които биха могли да доведат до съмнения относно тяхната обективност и безпристрастност;

5. справедливост: съдебните заседатели са представители на обществото в съдебния процес и като такива са длъжни да се грижат за постановяване на справедливи съдебни актове;

6. компетентност:

а) съдебните заседатели трябва да притежават основни познания по отношение на използваната правна терминология и реда, по който се извършва наказателното производство;

б) съдебните заседатели са длъжни да познават и спазват своите права и задължения, регламентирани в Конституцията, Закона за съдебната власт, Наказателно-процесуалния кодекс, настоящата наредба и други нормативни актове, както и във вътрешните правила на съответните съдилища;

в) съдебните заседатели преминават първоначално и последващи обучения за поддържане и повишаване нивото на квалификацията им;

7. комуникативни и социални умения:

а) при изпълнение на функциите си съдебните заседатели проявяват толерантност и се отнасят с уважение към участниците в процеса и към съдебните служители, като зачитат правата и достойнството на личността;

б) съдебните заседатели общуват открито и показват търпение при изслушването на различни аргументи, мнения и гледни точки от останалите членове на съдебния състав;

в) съдебните заседатели аргументират изразената от тях позиция по подходящ и разбираем начин;

г) в конфликтни ситуации съдебните заседатели контролират емоциите си и не реагират прибързано и необмислено;

8. достойно поведение:

а) съдебните заседатели следват поведение и поддържат подходящ външен вид, допринасящи за престижа на съдебната власт;

б) съдебните заседатели не могат да използват престижа на тази си длъжност за защита на лични и на свои близки интереси при упражняване на гражданските си права;

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/____г.

стр. 7 от 8

в) съдебните заседатели проявяват необходимата съдържаност, като не допускат извършване на действия и постъпки, които са в разрез с добрите нрави и утвърдените в обществото разбирания за благоприличие;

г) с личното си поведение съдебните заседатели дават пример за висок морал и почтеност;

9. конфиденциалност:

а) съдебните заседатели са длъжни да опазват тайната на съвещанието;

б) съдебните заседатели са длъжни да пазят държавната, служебната и личната тайна, станала им известна при и по повод осъществяване на техните правомощия;

в) съдебните заседатели нямат право да изразяват предварително становище по делата на съда, в който са избрани.

IV. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл.11. Съгласно Правилата за изплащане на възнаграждения и разходи на участниците в съдебния процес в Окръжен съд – Враца.

V. ОРГАНИЗАЦИОННИ ВЪПРОСИ

Чл.12.(1) Съдебните заседатели избират на общо събрание Съвет на съдебните заседатели.

(2) Съветът на съдебните заседатели осъществява връзка с административното ръководство на съда по организацията на работата на съдебните заседатели и съдейства за доброто взаимодействие между съдиите и съдебните заседатели.

Чл.13. Съдебните заседатели поставят въпросите, касаещи организацията на тяхната работа на съдебния администратор – пряко или чрез Съвета на съдебните заседатели.

Чл.14.(1) В тримесечен срок от полагане на клетвата съдебният администратор и Националният институт на правосъдието организират и провеждат задължително начално обучение на съдебните заседатели, които встъпват в първи мандат, по учебна програма, приета от Управителния съвет на Националния институт на правосъдието по реда на чл. 257 ЗСВ.

(2) За поддържане и повишаване на квалификацията си съдебните заседатели са длъжни да участват в поне едно текущо обучение за периода на техния мандат.

(3) Организирането и провеждането на обученията по ал. 1 и 2 се извършва от Окръжен съд - Враца в сътрудничество със съвета на съдебните заседатели и Националния институт на правосъдието.

(4) Обученията на съдебните заседатели се финансират от бюджета на Националния институт на правосъдието, от програми и проекти.

ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА	Система за управление и контрол на дейност Правосъдие		ДОК 03_05
	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ		Версия 05 от 31/01/2024г. Изменение ___/____г.
			стр. 8 от 8

Чл.15.(1) Административният ръководител-председателя на съда може с разпореждане да наложи глоба от 50 до 500 лв. на съдебен заседател за неизпълнение на задълженията му, след като му предостави възможност да даде обяснения.

(2) По жалба на наказан съдебен заседател председателя на Апелативен съд - София може да отмени разпореждането по ал.1 или да намали размера на глобата.

Чл.16.(1) Съдебен заседател се освобождава предсрочно от Общото събрание на съдиите от Апелативен съд - София по предложение на председателя на Окръжен съд - Враца на основание изискванията предвидени в чл. 71 от Закона за съдебната власт.

(2) Когато освобождаването е по искане на съдебен заседател, той подава заявление до председателя на Апелативен съд – София, чрез Окръжен съд – Враца.

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите правила са утвърдени от административния ръководител на съда и влизат в сила от датата на тяхното утвърждаване. Те са част от Интегрираната системата за управление и контрол на съда и са публикувани на интранет страницата на съда в папка “ИСУК”, както и са публично оповестени на интернет страницата на съда.

§2. Настоящите правила могат да бъдат изменяни и допълвани по реда на тяхното утвърждаване при промяна в законодателството на Република България.

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

ОД 03_05-01 Клетвен лист

ОД 03_05-02 Декларация за конфликт на интереси

ОД 03_05-03 Декларация-съгласие за обработване на лични данни

ОД 03_05-04 Декларация за неразгласяване на лични данни

ОД 03_05-05 Служебна карта

ОКРЪЖЕН СЪД БРАЦА	ДОК ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ	Версия 03 от 22/01/2016г.	ДОК 03_05
		Изменение ___/____г.	стр.9 от 9

